

DE BOEIENKONING

Muziek	Falco Borsboom
Dans	Maria Speth
Maatsoort	4/4
Voorspel	geen
Opstelling	vrij in de ruimte, liggend op de grond
Leeftijdsgroep	suggestie 6 t/m 12 jaar (basisschool groep 3 t/m 8)

Toelichting

- De beroemde boeienkoning zit vastgeketend en opgesloten in een kist. Als de muziek start, gaat zijn grote bevrijdingstruc beginnen. Eerst moet hij zich van zijn boeien ontdoen, daarna zal hij de kist nog open moeten maken.
- Gezien de structuur van de muziek zal er in het begin wellicht behoefte aan begeleiding zijn, maar als de muziek eenmaal bekend is bij de leerlingen, kan deze dans uitstekend als opwarming dienen waarbij verbale coaching van de leerkracht voldoende zal zijn.
- Het is hier van belang dat de leerkracht de muziek goed kent om op tijd coaching te kunnen geven.
- De muziek van deze dans is onderverdeeld in 4 tracks, zodat de verschillende onderdelen van de act apart behandeld kunnen worden.

Dansexploratie

- Een inleidend gesprek met fotomateriaal over bijvoorbeeld boeienkoning Houdini of illusionist David Copperfield is een goede start. Hoe kun je laten zien dat je helemaal met touwen of kettingen bent omwikkeld en op welke manier je jezelf kunt loswurmen? Dat begint met hele kleine bewegingen. Met welk lichaamsdeel?
- Met je gewrichten kun je twee soorten bewegingen maken: rotatie- en scharnierbewegingen*. Leg de verschillen uit en laat de leerlingen zelf zoeken naar lichaamsdelen die kunnen roteren of scharnieren of misschien allebei.
- Een fijne werkvorm is de volgende: zittend in de kring vraag je aan een van de leerlingen om een beweging te maken met alleen het hoofd en die te blijven continueren. Dan vraag je aan de leerling die ernaast zit of deze nog een andere beweging met het hoofd weet te bedenken. Diezelfde vraag stel je achtereenvolgend aan nog twee andere leerlingen die ernaast zitten. Je hebt dus uiteindelijk vier leerlingen naast elkaar die allemaal een andere beweging met hetzelfde lichaamsdeel laten zien.
Zo ga je de kring rond in een vlot tempo waarbij je steeds een nieuw lichaamsdeel benoemt dat achtereenvolgend door vier of vijf leerlingen op een andere manier in beweging wordt gezet. In de praktijk zie je dat sommige leerlingen er al klaar voor gaan zitten! Deze werkvorm levert voor de kijkers soms onverwachte ideeën op en zorgt op speelse wijze voor een goede concentratie en betrokkenheid.

* Rotatiebeweging: een isolatiebeweging waarbij (een deel van) het lichaam een draaiende beweging maakt. Het hoofd kan bijvoorbeeld een roterende beweging maken, maar ook de arm of de schouders.

Scharnierbeweging: een isolatiebeweging van één van de ledematen die heen en weer wordt bewogen. Vaak heeft deze beweging een buigend en strekkend karakter. Voorbeeld hiervan: een arm die uitgestrekt en weer gebogen wordt.

- Liggend op de grond, kunnen de leerlingen verschillende lichaamsdelen apart in beweging brengen. Dit kunnen hele minieme bewegingen zijn zoals het buigen en strekken van één vinger, maar ook grotere bewegingen zoals het roteren van beide schouders. Benoem steeds één lichaamsdeel en laat de leerlingen daarmee zoveel mogelijk variaties verzinnen. Side coaching** van de kant van de leerkracht die rondloopt is heel welkom in deze fase.
- Vanuit die isolatiebewegingen*** kun je langzaam toewerken naar totaalbeweging. Probeer om vanuit één beweging verder door te bouwen naar twee of misschien drie bewegingen tegelijk. Welke bewegingen zijn tegelijk uit te voeren en welke beslist niet?
- Ook het formaat en de vorm van de kist van de boeienkoning kunnen interessante bewegingsmogelijkheden opleveren, want hoe lig je in die kist? Op je zij, op je knieën, helemaal opgevouwen of languit gestrekt? En wat betekent dat voor je bewegingsruimte?
- Wanneer je de wanden van je kist probeert open te breken, heb je daar kracht voor nodig. Duwkracht met elk stukje van je lijf, je armen, je benen, je rug. Laat de leerlingen hiermee experimenteren om te voorkomen dat ze alleen met hun handen gaan duwen. Je kunt één kant opduwen, maar ook naar twee kanten tegelijk. Ook werken in tweetallen kan een goede oefening zijn; probeer elkaar ruggelings van de plaats te duwen, enzovoorts.
Muziek: oefenmuziek nr 4 of 8

** Side coaching: aanwijzingen en suggesties geven terwijl de leerlingen bezig zijn met hun dansverwerking.

*** Isolatiebeweging: beweging van een deel van het lijf, terwijl de rest van het lijf niet beweegt. Bijvoorbeeld alleen het hoofd bewegen, de armen, schouders, enzovoorts. Bij totaalbeweging wordt het hele lijf betrokken.

Dansstructuur

- Deze dans/opwarming heeft in wezen geen vaste bewegingsstructuur. Muzikaal gezien bestaat de structuur van deze opwarming uit vier delen. De verschillende fragmenten uit het middendeel hoeven niet perse elke acht maten te wisselen. Je kunt ook tijdens dit gedeelte van de dans steeds zelf bepalen wanneer je een andere isolatiebeweging wilt inzetten.
- In het begin is het prettig voor de leerlingen als de leerkracht de volgorde van de lichaamsdelen bepaalt. Wanneer ze bekend zijn met de dans vinden ze het waarschijnlijk leuker om hun eigen volgorde te kiezen.

Maat

1 - 8	Een introductie , waarbij de leerlingen vanuit minimale spierspanning a.h.w. hun lijf 'checken', om te ontdekken waar de ontsnappingskansen liggen. Dit gebeurt individueel met side coaching van de leerkracht die suggesties geeft.
9 - 64	7 Fragmenten , waarbij voor elk nieuw fragment een ander deel van het lichaam in beweging kan worden gezet. De fragmenten bestaan elk uit 8 maten en hebben een wisselend instrumentaal karakter. Het einde van de fragmenten 1 - 5 wordt steeds aangegeven door een trommelslag.
65 - 88	Middendeel , het hele lijf is nu in beweging op de grond. Denk aan draaiende, kronkelende en duwende bewegingen alsof je je lijf ergens uit probeert te wringen. De bewegingen kenmerken zich door gebruik van kracht en spanning.
89 - 98	De finale , compleet met tromgeroffel! De boeienkoning duwt zich met zijn laatste krachten uit zijn gevangenis en strekt zich helemaal uit.